

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

**ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz**

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2018 r.

**Ministerstwo Środowiska
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa**

Stanowisko Związku Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach dotyczące projektu Dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko.

Opublikowany 28 maja 2018 r. projekt dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko ma na celu ograniczenie powstawania zanieczyszczeń wynikających z nieodpowiedzialnego postępowania z opakowaniami i produktami z tworzyw sztucznych. Co do intencji i potrzeby rozwiązania problemu nie ma żadnych wątpliwości, także wśród przedsiębiorstw zrzeszonych w Związku Pracodawców Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK, jednak część zaproponowanych zapisów rodzi poważne wątpliwości.

1. Zapewnienie jednolitych zasad i ochrona rynku UE

Rozwój i prawidłowe funkcjonowanie wewnętrznego rynku Unii Europejskiej stanowi kamień węgielny konkurencyjności na rynku światowym. Projekt dyrektywy zdaje się godzić w tę zasadę, dopuszczając liczne możliwości tworzenia lokalnych wskaźników, dotyczących redukcji konsumpcji jednorazowych wyrobów z tworzyw sztucznych. Obecny kształt art. 4 może powodować wypracowanie nawet 27 różnych metod, przez co system stanie się nieporównywalny i trudny do kontrolowania, czego obecnie doświadczamy w branży zagospodarowania odpadów komunalnych. Komisja Europejska kładzie duży nacisk na konsolidowanie rynku w ramach Unii, mając świadomość słabości fragmentaryzowania gospodarki. Mając na uwadze powyższe, pragniemy wskazać takie ryzyko i zaapelować o **zmiany w art. 4, a także art. 17 celem zapewnienia harmonizacji przepisów z Dyrektywą w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych**, a także zabezpieczenia skuteczności projektowanych zmian.

2. Jednoznaczna lista produktów oraz dopracowane definicje

Umożliwienie krajom członkowskim dowolnego rozszerzania listy produktów objętych przepisami w trakcie transpozycji postanowień dyrektywy powoduje prawną niepewność i skutkować może poważnymi konsekwencjami dla rynku wewnętrznego UE. Aby uniknąć negatywnych implikacji wyrażamy głębokie przekonanie, że **lista produktów objętych regulacjami powinna być jasno zdefiniowana i zamknięta.**

Równie ważnym elementem jest **stworzenie definicji, które nie będą budziły wątpliwości i ograniczą możliwości interpretacyjne na etapie transpozycji postanowień Dyrektywy**. Wiele definicji określonych w art. 3 wymaga dopracowania i doszczegółowienia, ponieważ obecny ich kształt jest zbyt ogólny i pozostawia zbyt wiele przestrzeni do rozbieżnego rozumienia pojęć w różnych krajach członkowskich. Mając w świadomości cel i intencję, wyrażamy potrzebę dopracowania kształtu definicji w sposób ograniczający możliwości interpretacyjne, a co za tym idzie umożliwiającą tworzenie przejrzystych regulacji prawnych.

3. Holistyczne spojrzenie oparte na analizie cyklu życia produktu

Wykorzystanie zamienników tworzyw sztucznych powinno być oparte o przesłanki związane z ochroną środowiska, a zatem **odwoływać się do analizy cyklu życia produktu (LCA)**, uwzględniającej każdy etap cyklu życia, od pozyskania surowców po ostateczny proces zagospodarowania zużytego produktu. Ważną funkcjonalnością opakowania jest także zabezpieczenie produktu przed negatywnym wpływem czynników zewnętrznych, które mogą spowodować rozwój bakterii i drobnoustrojów, co z kolei przyczynia się do ograniczenia masy odpadów z żywności, a celem Komisji jest ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne przedmiotów, w tym opakowań z tworzyw sztucznych. Na etapie tworzenia nowych regulacji należy zatem bardzo uważnie formułować postanowienia, ponieważ abstrahowanie od rzeczywistego śladu węglowego spowodować może przesunięcie osi problemu na inny obszar, zamiast jego rozwiązania. Istotne wydaje się także wyrażenie **wsparcia dla przemysłu i promowanie projektowania łańcucha tworzenia wartości w europejskim przemyśle z uwzględnieniem cyklu życia produktu**. Zachęty takie niewątpliwie pozytywnie wpłynęłyby na rozwój innowacyjności procesowej i produktowej bez uszczerbku dla wysokich standardów ochrony konsumentów.

4. Zbiórka butelki PET

Stałe zwiększanie ilości selektywnie zbieranych butelek po napojach jest jednym z najważniejszych celów producentów. Butelka PET stanowi bowiem wartościowy surowiec, który można z powodzeniem poddać recyklingowi, a przemysłowi napojowemu zależy na szerokim dostępie do wysokiej jakości surowca wtórnego, dzięki któremu może wprowadzać na rynek bezpieczne opakowania zawierające recyklat. Dlatego też producenci realizują wiele przedsięwzięć edukacyjnych, a także operacyjnych, mających na celu wzrost świadomości konsumentów oraz poprawę efektywności zbiórki (np. akcja „Działaj z imPETem”). Działania te wpisują się w ideę gospodarki o obiegu zamkniętym i bez wątpienia przeciwdziałają zanieczyszczeniu środowiska naturalnego. Ponadto przemysł podejmuje dobrowolne zobowiązania, które są zbieżne z kierunkiem wyznaczonym przez Komisję Europejską. Są to m.in. cele związane z selektywną zbiórką, innowacyjnością i zwiększaniem zawartości recyklatu w butelce PET. Osiągnięcie tych celów niewątpliwie stanowić będzie poważne wyzwanie, jednak świadomość ich istoty powoduje, że tocząca się debata dotyczy dróg i metod a nie zasadności wskazanego kierunku.

Realizacja założeń Dyrektywy, a przede wszystkim osiągnięcie zakładanych celów, wymaga jednoznaczności i kompletności przyjmowanych rozwiązań. Art. 9 projektu jednoznacznie utożsamia zbiórkę odpadów opakowaniowych po napojach z remedium dla problemu zaśmiecania. W ocenie Związku Pracodawców EKO-PAK zaproponowany zapis nie zaowocuje pożądanym rezultatem, ponieważ jest zbyt ogólny. Wysokie wskaźniki selektywnej zbiórki wymagają

stworzenia mądrego, efektywnego systemu, pozwalającego na osiągnięcie celów. W przypadku Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta, Dyrektywa Ramowa dość szczegółowo określa wymagania, jakie muszą spełnić lokalne systemy w każdym kraju członkowskim. Takich wytycznych brakuje natomiast w przypadku systemu depozytowego, którego **wdrożenie także powinno podlegać ustandaryzowanemu modelowi, określającemu minimalne wymagania.**

5. Nakrętki trwale przymocowane do butelki

Nakrętki stosowane w przypadku butelek PET stanowią jedyny element opakowania, co do którego zaproponowano jednoznaczny kierunek eko projektowania, podczas gdy większość nakrętek wprowadzana na rynek europejski już dziś jest skutecznie zbierana i poddawana recyklingowi. Podstawową funkcją opakowania, a także ważnej jego części w postaci nakrętki jest zagwarantowanie bezpieczeństwa i higieny produktu. Zaproponowany w projekcie Dyrektywy zapis nie spełnia wymagań określonych w istniejących przepisach, dotyczących bezpieczeństwa. Problemem staje się także wydanie przez Europejski Komitet Normalizacyjny wytycznych, związanych z określeniem standardów dla takich nakrętek, ponieważ proces wydania decyzji może trwać nawet 4 lata, co uniemożliwi przemysłowi dostosowanie procesów produkcyjnych w zaproponowanym czasie.

Przystosowanie maszyn produkcyjnych do wytwarzania nakrętek umożliwiających trwałe przymocowanie do butelki wiązać się będzie także z wysokimi kosztami, które odczują zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa, ponieważ 84% producentów wody na rynku europejskim stanowią firmy należące do sektora MŚP. Mając na uwadze powyższe należy rozważyć czy nakłady te nie będą korzystniej spożytkowane jeśli przeznaczy się je na poprawę jakości selektywnej zbiórki butelek i nakrętek. W naszej ocenie bardzo efektywnym rozwiązaniem jest zamieszczanie na etykietach produktu widocznego i jednoznacznego komunikatu wskazującego konsumentowi należyte postępowanie z odpadem rozumianym jako butelka i nakrętka.

Ze względu na możliwe alternatywne i bardziej efektywne mechanizmy zwiększające poziom zbiórki odpadów, w tym nakrętek od butelek PET uważamy, że **art. 6 projektu Dyrektywy powinien zostać wykreślony.**

6. Eko projektowanie

Ważnym aspektem proponowanych zmian jest **proces eko projektowania** produktów i opakowań. Rozumiejąc intencję oraz potrzebę ewolucji systemu uważamy, że tego typu **wymagania powinny znaleźć miejsce w Dyrektywie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (PPWD)**, ponieważ celem tego dokumentu winno być jednoznaczne określenie ram prawnych dla przemysłu opakowaniowego. **Rozdzielanie ram prawnych dla jednego rodzaju produktu na wiele dyrektyw spowoduje chaos i brak przejrzystości przepisów.**

7. Zwiększenie zaangażowania w ramach ROP

W Dyrektywie Ramowej zdiagnozowane zostały przyczyny problemu zaśmiecania, są to: słabo rozwinięte systemy zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym złe praktyki, zanieczyszczanie powodowane przez mieszkańców oraz

**Związek Pracodawców
Przemysłu Opakowań i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK**

ul. Chałubińskiego 8
00-613 Warszawa
NIP: 7010494958
Tel/fax: 22-699-03-20
biuro@eko-pak.biz

niski poziom świadomości społecznej. By zminimalizować te negatywne aspekty, producenci angażowani są w ramach Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP).

Projektowane zmiany zakładają zwiększenie zaangażowania w ramach mechanizmu ROP, kładąc silny nacisk na producentów wprowadzających na rynek napoje, co przeczy zasadzie „wspólnej odpowiedzialności” wynikającej z Dyrektywy Ramowej. Niewątpliwie należy się zgodzić z faktem, iż producenci wprowadzający na rynek produkty w opakowaniach, także napoje, stanowią ważną grupę wspierającą walkę z zanieczyszczeniem środowiska, jednak nie oznacza to, że są oni jedyną stroną odpowiedzialną za wyeliminowanie tych negatywnych zachowań, na które *nota bene* mają bardzo ograniczony wpływ.

Przemysł opakowaniowy wraz z producentami napojów podejmuje znaczące zobowiązania, mające na celu maksymalne ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko, jest to m.in. deklaracja osiągnięcia 90% poziomu zbiórki butelki PET z rynku w roku 2025. Jeśli w walkę z zanieczyszczeniem środowiska i działania na rzecz poprawy efektywności systemów gospodarki odpadami komunalnymi zaangażuje się wszystkie zainteresowane strony, postęp będzie z pewnością bardziej dynamiczny, a to jest najważniejszym zadaniem i wyzwaniem. Wyrażamy zatem oczekiwanie, że w proces zapobiegania powstawaniu i usuwania już istniejących zanieczyszczeń włączy się wszyscy interesariusze, włączając w to konsumentów.

Z wyrazami szacunku,

Magdalena Dżiczek

DYREKTOR BIURA ZARZĄDZI
CZŁONEK ZARZĄDU

Związek Pracodawców Przemysłu Opakowań
i Produktów w Opakowaniach EKO-PAK
ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa
biuro@eko-pak.biz